

Tadeusz Skoczek

Słowo wstępne

Niepodległość i Pamięć 18/2 (34), 5-6

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Słowo wstępne

Szanowni Państwo.

Cieszymy się bardzo miłym i żywiołowym przyjęciem naszego poprzedniego numeru. Otrzymujemy dużo gratulacji, ale też propozycji dalszych zmian. Nie wszystkie w krótkim czasie potrafimy wykorzystać, jednak kilka innowacji formalnych wprowadzamy niemal natychmiast. Rozszerzamy tematykę całego kwartalnika o sprawy kultury i historii sztuki. Misją Muzeum Niepodległości jest również ochrona dziedzictwa narodowego we wszystkich jego przejawach. Nasze podstawowe zadanie polega na ochronie miejsc pamięci: Muzeum Więzienia Pawiak, Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej oraz Mauzoleum Walki i Męczeństwa przy al. Szucha. Zajmujemy się też bardzo aktywnie upowszechnianiem treści patriotycznych i wychowawczych oraz nowocześnie pojmowaną edukacją. Nie kryjemy, że naszymi bywalcami są ludzie z pokolenia nazywanego 50 +, ale mamy też atrakcyjną ofertę dla młodzieży szkolnej. Pisała o tym w poprzednim numerze Jolanta Załęczny, z konieczności skrótowo. Dlatego będziemy wracać niejednokrotnie do oferty edukacyjnej Muzeum Niepodległości, aby odpowiedzieć na zapotrzebowanie wszystkich środowisk. Otwieramy łamy naszego kwartalnika dla artykułów poświęconych nie tylko naszej ofercie, ale też szerokim wyzwaniom, jakie stoją przed współczesnym muzealnictwem. W niniejszym numerze drukujemy bardzo ciekawy, choć kontrowersyjny i niekonwencjonalny, esej Stefana Artymowskiego o imprezach towarzyszących ekspozycjom muzealnym. Z pewnością będzie on początkiem dalszej dyskusji o powinnościach współczesnego muzealnictwa oraz o możliwościach kadry programowej i zarządzającej.

Program Muzeum Niepodległości odpowiada również na te organizacyjno-zarządcze, a nawet cywilizacyjne, wyzwania. Cykl „Ekonomia w Muzeum”, zaprojektowany i prowadzony przez prof. Jerzego Hausnera, gromadzi jednak wciąż zbyt małe audytorium, by sprostać intelektualnie założeniom programowym, które stały u jego źródeł. Nie znalazł też na razie ten projekt pomysłu na szerszą prezentację na łamach naszego kwartalnika, chociaż jego internetowe odwzorowanie ma całkiem dużą liczbę wejść.

Podobnie jak odnowiona muzealna strona internetowa oraz odrębne strony Pawiaka, X Pawilonu czy Instytutu Kresowego (najnowszego działu w strukturze Muzeum Niepodległości).

Pracownicy naszej placówki aktywni są również we współpracy z zewnętrznymi instytucjami. Konferencja „Od bitwy warszawskiej do traktatu ryskiego”, o której piszemy w dziale Muzealnictwo, była wynikiem współpracy z Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego. Niebawem ukaże się książkowy efekt tej współpracy. Biblioteka Jagiellońska była gospodarzem konferencji poświęconej kulturze studenckiej, fenomenowi wolności kulturowej w zniewolonym czasie. Organizowaliśmy tam wystawę studenckich „samizdatów”, z lat 1950-1989, co wzbudziło sporą sensację. Namiastką ukazania prawdy o tych czasach, będących „białymi plamami” na mapie polskiej historiozofii najnowszej, jest zestawienie bibliograficzne zborów zasłużonej polskiej księżnicy narodowej na wywołany konferencją temat. Zbiory te, i wiele innych przejawów nieskrępowanej wolności wydawniczej czasów minionych (niektórzy dodają: słusznie), mogą znaleźć się w posiadaniu biblioteki naukowej Muzeum Niepodległości. Prezentacja fragmentu zestawienia nabytków tej biblioteki, podawana do druku w prezentowanym numerze przez Halinę Murawską, daje pewne wyobrażenie o skali pracy i możliwościach, jakie znajdują się jeszcze w naszym zasięgu.

Te możliwości wciąż się powiększają. Oto współpracująca z nami Fundacja „Zawsze potrzebni” przygotowuje się do powołania na terenie Cyta deli galerii sztuki. W zabytkowych wnętrzach carskiego więzienia znajduje się już Europejska Akademia Sztuki (kierowana przez wybitnego malarza, Antoniego Fałata). Po wakacjach w równie ciekawej architektonicznie i zabytkowej Bramie Bielańskiej spotykać się będą artyści palety, pióra, muzyki. Z pewnością ów artystyczny ferment owocować będzie współpracą z kwartalnikiem „Niepodległość i Pamięć”.

Zapraszam do lektury najnowszego numeru, zapraszam do współpracy.

Tadeusz Skoczek